

УДК 574:631.145

Кириєнко Т.В., старший викладач
Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського

ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ УЛАДІВСЬКОЇ СУБПОПУЛЯЦІЇ ЗУБРА ЄВРОПЕЙСЬКОГО (*Bison bonasus L.*)

Наведена еколого-біологічна оцінка стану Уладівської субпопуляції зубра європейського та можливості його господарського використання.

Ключові слова: зубр європейський, субпопуляція.

Метою наших експериментів було дослідити еколого-біологічні особливості Уладівської субпопуляції зубра європейського на території Вінницької області. За зібраними даними встановлено, що за 33 роки існування субпопуляції чисельність виду постійно зростає, і на сьогоднішній день досягає більш ніж 90 голів. Таким чином реінтродукція виду в природне середовище правобережної Лісостепової України виявилась вдалою.

За даними спостережень зубр європейський є досить консервативним видом, що прив'язаний до невеликого ареалу. Тільки велика щільність тварин на одиницю площі і погіршення кормової бази стимулюють розширення його ареалу.

Тривалий ріст субпопуляції викликає потребу в регулюванні чисельності шляхом переселення частини особин в інші місця мешкання, що останнім часом і практикується в Хмельницькому лісовому господарстві.

На сьогоднішній день соціально-економічна ситуація вимагає посилення заходів спрямованих на охорону угідь від браконьєрства так, як чисельність виду за останні роки дещо скоротилась. При цьому чисельність зубра, як виду занесеного до Червоної книги України та Європейського червоного списку, скорочується по всій Україні. Виходячи з цього в місцях зимових концентрацій виду та місцях розмноження необхідно виділити ділянки з обмеженою господарською діяльністю створивши заказник з пріоритетом охорони зубра європейського. В межах проєктованого природоохоронного об'єкту охоронятимуться і інші види такі, як: лось європейський, плямистий олень, сарна європейська, дика свиня, бобер європейський, ондатра.

Висновки: 1. За певних умов охорони, проведенні біотехнічних заходів з часом зубр може стати вигідним мисливським видом, забезпечуючи рентабельність.

2. За належних умов догляду, перспективним напрямком у розведенні виду може стати вольєрне розведення тварин.

Література

1. Баскин Л.М. Этология стадных животных. - Москва: И-во "Знание", 1986. - 189 с.
 2. Башкиров И. Кавказский зубр. М.Просвещение. 1940. С.240.
 3. Брагин А. Куда расселять зубров? Охота и охотничье хозяйство. 1988. №3. С.15-17.
 4. Ворона Є.І. Зубр на Вінниччині: статеві-віковий склад, динаміка чисельності, міграції та їх причини // Науковий збірник "Подільська старовина". - Вінниця: Державна картографічна фабрика, 1993. -С 456 - 457.
 5. Ворона Є.І. Зубр: вчора, сьогодні, завтра. В газеті "Мисливство та рибальство". 1997. № 3(6), 4(7).
-